

Brenna villeder om privatskoler

Av Nina Johansen, daglig leder Montessori Norge og Helge Vatne, fung. generalsekretær Kristne Friskolers Forbund.

Kunnskapsminister Tonje Brennass svar i Dagens Næringsliv om private skoler er villedende. Man kan ikke ønske et mangfold av skoler og samtidig stramme inn muligheten til å drive friskoler.

Mangfold av skoler kan bare skapes av to typer private skoler. Den første typen er private skoler uten rett til statstilskudd. Slike skoler kan være ekstremt dyre for foreldrene. Ved Oslo International School er skolepengene pr. elev pr år godt over 250 000 kr. Den andre typen private skoler har rett til statstilskudd. Disse skolene blir av de fleste, med unntak av sittende regjering, kalt friskoler.

Vi kan forstå at Regjeringen misliker rikmannsskoler, men det er kun i mangfoldet av friskoler, som har skolepenger som vanlige folk kan betale, at regjeringen strammer inn.

En elev kan bare være ett sted. Når elever og foreldre velger en skole med alternativ pedagogikk, en internasjonal friskole eller en livssynsskole, altså det supplementet som kunnskapsministeren ønsker, så forlater eleven den offentlige skolen. Slik er det, og det kan ikke bli annerledes.

Det som Regjeringen imidlertid kan gjøre, er å forbedre fordelingen mellom stat og kommune når det offentlige får en innsparing fordi elevene i friskoler betaler skolepenger for en opplæring som tilsvarer det som er gratis i den offentlige skolen. Vi tror at kanskje kommunene burde få en større andel av innsparingen.

Brenna skriver om «dårlig begrunnede særtilskudd» til friskoler. Dette er villedning. Videregående skoler godkjent for å drive med musikkopplæring og ikke dans og drama, trenger et høyere tilskudd enn skoler som tilbyr både musikk, dans og drama. Musikkopplæring krever små grupper. Det er tillegg for å gjennomføre dette som Brenna har fjernet. Det Brenna kaller særtilskudd, er ordinære tilskudd til opplæringstilbud som avviker fra standard videregående skole.

Og kapitaltilskuddet hun nevner, er ikke større enn at det svarer til ca. 10% av avskrivningene til skolebygg pr. elev i offentlig skole. Det som det offentlige ikke betaler til friskolene for investeringer i skolebygg, er det foreldrene som betaler gjennom skolepengene.

Kunnskapsministeren peker på at det har vært en stor økning av antall privatskoler og en tilsvarende reduksjon i offentlige skoler. Dette er direkte villedende framstilt. Det er jo fordi kommuner har lagt ned kommunale skoler i små bygder at det har kommet til et stort antall friskoler i bygde-Norge! «Privatiseringsbølgen» på grunnskolenivå handler kort og godt om engasjerte foreldre som gjør en kjempeinnsats og redder nærskolen sin ved å starte en friskole!

Vi heier på Regjeringen når den vil styrke den offentlige skolen. Men når det i dag er svakheter ved disse skolene slik at de må styrkes, så er det ikke friskolene som har skylden for det som ikke går bra.

Dessuten må vi ikke glemme at det her handler om menneskeretter. Norge har sammen med de fleste land i verden signert på at de «forplikter seg til å respektere foreldres ... frihet til å velge andre skoler for sine barn enn dem som er opprettet av offentlige myndigheter» (ØSK art. 13.3).

